

CALEA MÂNTUIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

EDITORIAL

Locul și timpul rugăciunii

Tema rugăciunii este practic inepuizabilă, aceasta datorându-se dinamismului ei, cât și faptului că ea este o stare, o experiență care izvorăște din relația omului cu Dumnezeu. Dacă în editorialele anterioare am încercat o definire a rugăciunii, precum și o lămurire asupra formelor, aspectelor și practicilor ei, în prezentul articol ne vom opri asupra locului și timpului rugăciunii, două aspecte fundamentale ce definesc rugăciunea. Potrivit Sfinților Părinți, un privilegiu al rugăciunii creștine, e acela de a putea fi făcut în orice loc. Clement Alexandrinul scrie: „Orice loc în care ne gândim la Dumnezeu este sfânt”, iar Sfântul Ioan Hrisostomul descrie rugăciunea la locul muncii, în piață, în bucătărie, pe drum, căci locul nu face rușine lui Dumnezeu.

Îndemnul la rugăciune în tot locul nu înseamnă nicidecum că unele n-ar putea fi considerate mai apte decât celelalte în ce privește rugăciunea. În Evanghelie se dă prioritate unui loc singuratic rugăciunii, în ascuns (Matei 6, 6). Mulțimile de singuratici au luat „ad-literam” acest îndemn alegând cu predilecție pustia ca loc de rugăciune.

Dar paradoxal, în același timp s-a înmulțit și elogiul rugăciunii obștești în biserică. Dacă motivele pentru rugăciunea singuratică ar fi mai degrabă de ordin psihologic, rugăciunea în biserică începe să fie preferată din pricina sacralității locului. Această conștiință sporește de-a lungul veacurilor în Răsărit.

În Sfânta Scriptură întâlnim două concepții despre templu: locul unde se adunau evreii și locul unde se adunau păgânii. Ambele sunt numite *temple*, însă doar unul este considerat sfânt, cel în care locuiește Iahve. Două locuri din Faptele Apostolilor, cel al Sfântului Arhidiacon Ștefan, în capitolul 7 și cel al Sfântului Apostol Pavel în capitolul 17, declară că „Dumnezeu nu locuiește în temple făcute de mâini omenești” (Fapte 7, 48 ; 17, 24). Prin aceasta nu se exclude Dumnezeu din această lume, ci afirmă din contră, că e prezent pretutindeni.

Noutatea rugăciunii creștine e în esență mai puțin rodul descoperirii atotprezenței divine, cât a locului deținut de Iisus în iconomia mântuirii. Trupul cel înviat al lui Hristos este templul din care

se revarsă asupra umanității râurile de apă vie ale Duhului Sfânt (Ioan 7, 39).

Creștinii simt prezența Mântuitorului mai cu seamă în viața lor, în inima lor, și încă mai mult în rugăciunea și unirea lor în Biserică; o unire spirituală, creatoare de unitate.

Așadar, Biserica este venerată ca o mare icoană, cea a întâlnirii noastre cu Dumnezeu, nediminuând sub nici o formă rugăciunea particulară cea din „cămara ascunsă” a sufletului nostru.

În rugăciune nu mai puțin important decât locul adecvat este și timpul potrivit. Timpul îl trăim, în mod obiectiv ca pe o succesiune regulată, a unor secvențe determinate de aștrii cerești. Unele din aceste succesiuni se repetă ciclic. Privit însă ca un întreg, timpul se scurge liniar, spre un sfârșit. De aceea, unul din misterele vieții duhovnicești este regularitatea, care se adaptează ritmului vieții noastre. Un creștin practicant în sensul Sfinților Părinți nu este un om care-și îndeplinește fidel datoria sa duminicală, ci unul care o viață întreagă se roagă, zi de zi și de mai multe ori pe zi, așadar unul care își practică regulat credința întocmai precum își îndeplinește regulat funcțiile necesare vieții – hrana, somnul și respirația. Numai astfel lucrarea sa duhovnicească va dobândi un firesc care apare de la sine înțeles pentru susnumitele funcții vitale.

Din Sfânta Scriptură și din practica creștinismului timpuriu aflăm obiceiul de a ne ruga de trei ori pe zi, respectiv la ceasul III, VI și IX. Așa a făcut profetul Daniel în robia babilonică, așa făcea Mântuitorul când se retrăgea în singurătate, așa scrie Tertulian în jurul anului 200: „În ce privește timpurile rugăciunii, nu s-a prescris, decât a ne ruga, însă nu va fi de prisos să ținem seama și de câteva ceasuri care împart timpul zilei: al III-lea, al VI-lea și al XI-lea, pe care le găsim consemnate în Sfânta Scriptură drept ceasuri deosebite”.

Aceste preziceri nu indică faptul de a ne ruga numai în aceste timpuri, fie dimineața, fie seara, fie de cinci ori pe zi, sau chiar de șapte ori pe zi (Ps 118, 164).

Continuare în pagina 2

Ierom. Nicolae M. TANG

PREDICA

Cercetează, Doamne, lumea aceasta! Duminica a XIII-a după Rusalii

„Zis-a Domnul: Ascultați pilda aceasta: Era un om stăpân al casei sale, care a sădit vie; și a împrejmuit-o cu gard, a săpat în ea teasc, a clădit turn și a dat-o pe seama lucrătorilor, iar el s-a dus departe. Iar când s-a apropiat vremea roadelor, și-a trimis slujitorii la lucrători, ca să-i ia roadele; dar lucrătorii, prinzându-i pe slujitori, pe unul l-au bătut, pe altul l-au omorât, iar pe altul l-au ucis cu pietre. A mai trimis alți slujitori, mai mulți decât cei dintâi, și tot așa au făcut cu ei. În cele din urmă l-a trimis la ei pe fiul său, zicând: De fiul meu se vor rușina. Dar lucrătorii viei, văzându-l pe fiu, au zis între ei: Acesta este moștenitorul; veniți să-l omorâm și să avem noi moștenirea lui!... Și, punând mâna pe el, l-au scos afară din vie și l-au omorât. Deci, când va veni stăpânul viei, ce le va face lucrătorilor acelora? Iar ei l-au răspuns: Pe cei răi cu rău îi va pierde, iar via o va da altor lucrători, care-i vor da roadele la vremea lor. Iisus le-a zis: Oare niciodată n-ați citit în Scripturi: Piatra pe care au nesocotit-o ziditorii, aceasta a ajuns în capul unghiului; de la Domnul s-a făcut aceasta și minunată este în ochii noștri? De aceea vă spun: Lua-se-va de la voi împărăția lui Dumnezeu și i se va da neamului care-i va face roadele.” (Matei 21, 33-44)

Iubiți credincioși și credincioase,
În capitolul cinci din cartea profetului Isaia se vorbește despre o vie pe care stăpânul a iubit-o mult, a plantat-o într-un loc mănos, a folosit viță de calitate, a îngrijit-o, iar la final la vremea culesului ea a rodit aguridă. Supărat, stăpânul a hotărât să o distrugă și să lase locul pustiu, pentru că nu a adus rodul așteptat. Proorocul Isaia lămurăște proorocia sa zicând: „Dar via Domnului Savaot este casa lui Israel, iar oamenii din Iuda sunt zidirea sa dragă. El nădăjduia ca acesta să fie un popor fără de păcate, dar iată-l

plin de sânge. Nădăjduit-a să-i rodească dreptate, dar iată: răzvrătire” (Isaia 5, 7). Mai mulți prooroci ai Vechiului Testament, printre care Ieremia, Osea și alții, aseamnă poporul lui Israel cu o vie minunată, sădită de Dumnezeu, dar care s-a schimbat în viță sălbatică.

Prin Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu întrupat, lumea a devenit „Israelul cel nou”, pe care a dat-o Fiului Său să o mântuiască și să o desăvârșască.

Continuare în pagina 2

Pr. Petru URSULESCU

Din sumar

▶ Ascunderea golului din noi
pagina 3

▶ Știri
pagina 4

Cercetează, Doamne, lumea aceasta!

Urmare din pagina 1

În acest sens ne amintim de binecuvântarea arhierelui de la Sfânta Liturghie care ține în mâini lumânările aprinse zicând: „Doamne, Doamne, caută din cer și vezi și cercetează via aceasta, pe care a zidit-o Dreapta Ta, și o desăvârșește pe ea.”

În Sfânta Evanghelie care s-a citit astăzi la Sfânta Liturghie am ascultat o pilda rostită de Mântuitorul Iisus Hristos. Este vorba de Pilda lucrătorilor celor răi ai viei. Un Stăpân a tocmit lucrători pentru a-i îngriji via. La vremea roadelor, Stăpânul și-a trimis slujitorii ca să primească rodul viei. Lucrătorii au pus mâna pe ei și i-au omorât. A trimis Stăpânul alți lucrători, care au avut aceeași soartă. La sfârșit, Stăpânul L-a trimis pe Fiul Său, gândind că lucrătorii se vor rușina de El. Însă, lucrătorii cei răi, văzându-L pe moștenitor

L-au scos afara din vie și L-au omorât, crezând că via va fi a lor. Nu a fost așa. Niciodată cei răi nu pot moșteni via. Stăpânul i-a pierdut pe lucrătorii cei răi, iar via o va da altor lucrători care vor aduce roade la vreme.

Încercând o tâlcuire a acestei pilde putem spune că via este lumea aceasta pe care Stăpânul adică Dumnezeu, a dat-o lucrătorilor care sunt oamenii. Slujitorii trimiși de stăpân pentru a-l aduce roadele sunt prorocii și sfinții pe care oamenii cei răi, i-au ucis. La „plinirea vremii” a trimis Dumnezeu pe Fiul Său, pe care oamenii cei răi L-au răstignit, afară din cetate pe Golgota. Ce va face Dumnezeu cu cei răi? Îi va osândi pentru faptele lor. Dar pe slujitorii și lucrătorii buni? Îi va răsplăti, făcându-i moștenitori ai Împărăției Cerului.

Iubiți credincioși și credincioase,

Împărăția lui Dumnezeu nu poate fi furată, nici nu se poate dobândi prin înșelăciune, ea se poate dobândi doar prin osteneală și râvnă sfântă. Se înșală amarnic cei ce cred că Dumnezeu poate fi păcălit. Unii oameni pot înșela încrederea semenilor lor, îi pot minți, dar, pe Dumnezeu nimeni nu-L poate minți și înșela.

Să luăm aminte! Noi, ce fapte vrednice vom aduce înaintea lui Dumnezeu? Cu cine ne vom asemăna, cu lucrătorii cei răi, sau cu slujitorii credincioși ai stăpânului? La această întrebare va trebui să facem o introspecție în adâncul sufletului nostru cu sinceritate deplină și vom constata unde ne aflăm.

Să fim cu luare aminte la cuvântul Mântuitorului care zice, „Pe cei răi, cu rău îi va pierde, iar via o va da altor lucrători, care vor da roadele la timpul lor.” Amin!

Locul și timpul rugăciunii

Urmare din pagina 1

Idealul creștinului este cel al rugăciunii neîncetate, pe care o găsim deja prefigurată în esență în psalmi (Ps 31, 3 sau Ps 1, 2).

Respectarea unui număr fix determinat de timpuri ale rugăciunii repartizate pe zi și noapte, și care pretinde o anumită autodisciplină, are drept scop crearea punților de traversare a fluxului timpului. Desigur, în parte aceasta este pur și simplu rutină însă ea este necesară pentru a realiza ceea ce contează în esență: arta rugăciunii, care este „cea mai înaltă și mai desăvârșită activitate a minții noastre”, după cum ne asigură avva Evagrie Ponticul.

Expunerea făcută are menirea de a cunoaște o parte din profunzimile rugăciunii și de a conștientiza că simpla vorbire despre rugăciune nu aduce nici un folos real dacă nu este trăită. Astfel, dacă dăm cuvântului *rugăciune* sensul profund de relație filială și dialogală cu Tatăl Ceresc, atunci ar trebui să ne conducă la starea de rugăciune care nu este altceva decât o „deprindere nepărtinitoare care printr-o iubire ultimă, răpește pe piscurile minții înțelegerea plină de înțelepciune duhovnicească” (Evagrie Ponticul, *Filocalia* I).

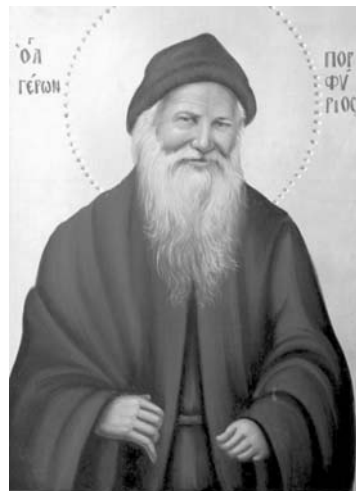
Rugăciunea mamei pentru copil

Bătrânul vorbea neîncetat despre rugăciune și înțelegeam că nu avea în vedere o încercare formală și sporadică, ci una profundă și permanentă. Odată, vorbind despre problema unei mame, cunoștința noastră comună, mi-a zis:

– Copilul are o problemă lăuntrică. De aceea se poartă așa. Copilul e bun și n-ar vrea să facă ce face, dar ceva îl obligă, ceva îl înrobește. Aceasta nu se corectează cu rațiunea. Nu-l poți convinge cu sfaturi, nici să-l constrângi cu amenințări, fiindcă va face taman pe dos. Poate să se facă și mai rău, poate să rămână așa, dar poate să și scape. Și, ca să scape, trebuie ca mama lui să se sfințească. Are nevoie, pentru a se izbăvi, de un om sfânt lângă el, care

să-i arate multă dragoste, care să nu-i țină predici, nici să-l înspăimânte, ci să ducă o viață sfântă. Și copilul, văzându-l, va vrea să fie ca el. Mai presus de toate, are nevoie de un om care să se roage mult. Rugăciunea face minuni.

Mama nu trebuie să se limiteze la mângâierea fizică a copilului ei, ci să ajungă la mângâierea duhovnicească a rugăciunii. Când îl mângâie fără să se roage, copilul întinde mâinile și-și respinge mama. Când, însă, fără să-l mângâie fizic, mama se roagă fierbinte pentru el, atunci copilul va simți în sufletul lui o mângâiere duhovnicească inexplicabilă, care-l va atrage spre mama sa. Mama, în rugăciunea ei, trebuie să strălucească asemeni unei

făclii. Să se roage în tăcere, cu mâinile întinse spre Hristos, pentru ca El să-i îmbrățișeze, tainic, copilul.

(Sfântul Porfirie Kafsokalivitul, *Antologie de sfaturi și îndrumări*, Editura Bunavestire, Bacău, p. 291-292)

Rugăciunea pentru ceilalți

Este foarte important să te rogi pentru tine, dar și mai important este să te rogi pentru alții. Atât de important, că în limba greacă există două cuvinte deosebite pentru rugăciunea obișnuită: rugăciunea pentru tine însuși și rugăciunea pentru altul. Există acea icoană, a Dreptului Judecător, care are de o parte și de alta pe Maica Domnului și pe Sfântul Ioan Botezătorul și care se cheamă Deisis. Deisis este numele Maicii Domnului în această ipostază de rugătoare, cea care, la Judecata de Apoi, se roagă pentru noi către Fiul

său. Așa încât a te ruga pentru altul este mai mult decât recomandat.

Avem exemple în Evanghelie, ca de pildă cazul paralizicului care a fost adus la Iisus în casă de către patru prieteni, pe targă și, pentru că nu au putut să ajungă la Iisus din cauza mulțimii care înconjura casa, atunci s-au urcat pe acoperișul ei și acolo, prin acea spărtură, care exista în orice casă romană sau israelită, l-au lăsat pe funii (așa cum lăsam noi mortul în groapă), în fața lui Iisus. Iar Mântuitorul, văzând credința lor, a săvârșit

minunea. Credința lor, a celor patru prieteni! Nu se spune că ar fi fost vorba de credința lui. Nici nu știm dacă el L-a rugat; Iisus nici nu l-a întrebat. Aici nu se face referire la credința sau necredința subiectului, ci numai la credința celor patru care-l aduseseră. Rugăciunea lor a fost eficientă, lucrătoare. Este foarte important și foarte generos, aproape divin, să înveți să te rogi pentru altul.

(Mitropolit Bartolomeu Anania, *Rugăciunea, izvor de putere în încercările vieții*, Editura Doxologia, 2013, p. 54-55)

Cugetare umilă - Rugăciune

**„Miluiește-mă Stăpâne,
După mare mila Ta
Și mă spală cu-ndurare
De fărădelegea mea!**

**Eu cunosc fărădelegea
Și păcatul mi-i știut,
Căci întru fărădelege
Și-n păcate m-am născut.**

**Bunățile din lume
Sus la cer nu trebuiesc
Tu vrei „inimă smerită”
De la neamul omenesc.**

**Jertfa cea bine primită
Este „duhul umilit”
Și cu „inima înfrântă”,
După cum cântă David.**

**Darul Tău binevoiește
Întru oamenii smeriți
Și din rândul lor îți place
Să alegi pe cei „sfințiți”.**

**Mântuirea sufletească
Tu voiești a se lucra
Cu necaz și suferință,
„Jugul nostru”: Crucea Ta!**

**Iar prinosul cel de lacrimi
Și sudoarea se socot,
Întru cel de sus jertfelnic
Ca o „ardere de tot”.**

Sfântul Ioan Iacob Hozevitul

Ascunderea golului din noi

„Iar când au auzit glasul Domnului Dumnezeu, Care umbla prin rai, în răcoarea serii, s-au ascuns Adam și femeia lui de fața Domnului Dumnezeu printre pomii raiului. Și a strigat Domnul Dumnezeu pe Adam și i-a zis: Adame, unde ești? Răspuns-a acesta: Am auzit glasul tău în rai și m-am temut, căci sunt gol, și m-am ascuns” (Facerea, 3, 8-10).

Deși acoperiți cu frunzele de smochin manufacturate ad hoc, Adam și Eva se tem de goliciune. Aceasta înseamnă că niciun lucru sau obiect nu acoperă starea de gol. Doar noi avem impresia că schimbarea look-ului sau locului determină și schimbarea stării. Traiul îndestulat în scopul acoperirii golului anesteziază trăirea, nimic mai mult.

Adam și Eva nu au curajul asumării responsabilității și nici empatia iertării dumnezeiești. Își văd goliciunea, dar nu își văd greșeala. Dacă ar fi ca Dumnezeu, așa cum și-au propus, într-o clipă de decizie similară, cu siguranță ar cumpăni mult binele și răul produs, și nu ar ierta.

Când omul nu poate ierta, nu își imaginează că poate fi iertat. Acest aspect se observă în dialogul cu Dumnezeu. Adam dă vina pe Eva, iar Eva învinuiește șarpele. Ba mai mult, Dumnezeu se face vinovat pentru că i-a dat-o de soție pe Eva. Omul, aflat în fața confirmării și realității greșelii, își plânge virtuos reperiile morale ce-l caracterizează, iar

horoscopul, regimul politic, vremea caniculară sau chiar victima sunt factori determinanți ai situației în speță.

Peste veacuri, violența în familie este scuzată în aceleași cuvinte. Adam externalizează vina până în zilele noastre: „Femeia pe care mi-ai dat-o să fie cu mine, aceea mi-a dat din pom și am mâncat” (Facerea, 3-12). „Beau din cauza ta!” „Tu mă provoci să fiu violent verbal sau fizic!” „Tu mi-ai făcut cunoștință cu ea sau cu el!” „Tu mi-ai spus să fac așa, eu m-am supus și iată consecința” – acestea sunt expresii care însăilează neputința și goliciunea, precum odinioară frunzele de smochin.

Femeia prezintă circumstanțele atenuante, într-un context premeditat: „Șarpele m-a amăgit, și eu am mâncat” (Facerea, 3-13). De menționat este faptul că femeia, în contextul amăgitor, și-a reflectat dorința și scopul în caracteristicile pe care le-a sesizat la fructul pomului: plăcut ochilor, bun de mâncat și vrednic de dorit, că dă știință. Decizia a fost, pur și simplu, personală.

Adam acuză persoanele divine și umane, Eva acuză contextul nefavorabil. Probabil că expresiile injurioase față de cele sfinte, om sau pământ, de aici își extrag otrava. Adam și Eva se tem și se ascund în materie. Dar poate că asumarea greșelii și încrederea în iertarea lui Dumnezeu ar fi salvat omenirea de dra-

mele cunoașterii răului. Dacă Adam și Eva s-ar fi acoperit doar de cerul de deasupra și s-ar fi căit pentru neascultare, Dumnezeu ar fi lăsat raiul în bucuria omului și bucuria raiului în om. Altfel, Adam și Eva au fost lăsați să trăiască în faptele lor neasumate. Așa trăim și azi în inconștiența păcatului, în conștiința fricii și a maniei persecuției.

Cunoscând răul, Adam și Eva acționează potrivit capacității de cunoaștere. Ei acționează cu tot instrumentarul cutiei Pandorei, care pare că se deschide mai devreme în realitate, decât în mitologia greacă. Trecând peste veacuri, edificiile progresului material nu au întotdeauna la temelie spiritul creator, ci teama de ceva sau de cineva.

Dumnezeu, întrebându-l pe Adam, se pare că îi provoacă sinceritatea, dar îl face să-și conștientizeze starea în care este. Prin întrebare i se localizează ascunzișurile noului statut. Adam se ascunde, cum fiecare dintre noi ne ascundem, atunci când facem fapte decadente. Fie că se ascunde în băutura sau în cărți, în palate sau în senzualitate, în shopping sau în muncă, omul se teme de goliciunea sa și apelează la tot felul de subterfugii.

Întrebarea directă așteaptă un răspuns la fel de direct, dar pe care Adam nu-l conștientizează. El, de fapt, nu realizează dacă este într-un loc bun sau rău.

Recunoaște că s-a ascuns de teama glasului, acel glas al unui Dumnezeu destul de împăciuitor și relaxat în plimbarea Sa prin răcoarea serii.

Omul contemporan nu știe dacă este fericit sau nu prin acumularea de cunoaștere materializată în bunuri și servicii. El se ascunde de viață tocmai de teama morții. Adam se teme de glasul care îl trezește. Oare de ce noi punem pătura în cap atunci când se apropie zorile și sună clopoțelul ceasului ce ne deșteaptă la viață?!

Cunoașterea asimilată prin consum amortește simțurile ieșirii din criză. În timpul iernii căutăm cu înfrigurare codul roșu pe internet, în loc să acționăm fizic la înlăturarea troienelor. Ascunzându-se printre lucruri, fie ei și pomii raiului, omului îi dispare senzitivitatea. Teama lui a determinat grija, grija a generat pofta de acumulare, pofta a creat nesăbuița, iar din aceasta – violența.

Omul se ascunde cu teamă violentă, acoperindu-și nevoile (poftele) prin griji nesăbuite. Plin de el și de materia ce-l acoperă sau îl protejează, omul se ascunde și azi, scormonind pământul cu febra acumulării de teama sărăciei, imaginii sau poziției afectate.

Doar o clipă de și-ar ridica ochii la Cer, ar auzi glasul Celui ce se plimbă elegant și nobil în răcoarea serii.

(doxologia.ro)

Toate rugăciunile sunt ascultate, dar răspunsul vine la timpul potrivit

Să te lupti să nu ceri răul nimănui în rugăciunea ta, ca să nu dăraști ceea ce zidești, făcând scârboasă rugăciunea ta. Datornicul cu zece mii de talanți, din parabola evanghelică, să-ți fie pildă! Dacă nu-l ierți pe cel care te-a vătămat, nici tu nu vei dobândi iertarea păcatelor. Pentru că Sfânta Evanghelie spune despre datornicul cu zece mii

de talanți, care n-a iertat pe datornicul său, că „a fost dat chinitorilor” (Matei 18, 24-35).

Este bine să nu te rogi doar pentru tine însuși, ci și pentru fiecare semen de-al tău, încât să urmezi astfel rugăciunile îngerilor.

Nu te mâhni dacă nu primești imediat de la Dumnezeu ceea ce ceri. Pentru că vrea să-ți facă

mai mult bine, răbdând cu tărie în rugăciune. Ce lucru mai înalt există, într-adevăr, decât să te însoțești cu Dumnezeu, și să vorbești împreună cu El? (Sfântul Nil Ascetul)

(Glasul Sfinților Părinți, traducere de Părintele Victor Mihalache, Editura Egumenița, 2008, p. 409-410)

Nejudecarea aproapelui

În Evanghelia unde se relatează întâlnirea Mântuitorului cu tânărul bogat, la un moment dat, dându-și seama de dificultatea mântuirii, Apostolii Îl întrebă pe Hristos: Atunci, cine poate să se mântuiască? Pentru că, dacă exigențele divine sunt atât de mari, înseamnă că nu se mai poate mântui nici un om. Or, Hristos-Domnul ne-a asigurat că la Dumnezeu toate sunt cu putință, în sensul că rămânem la mila Lui. De aceea ar fi de subliniat aici și reversul că se poate mântui, grație imensei bunătăți divine, și cel care excelează în împlinirea constantă chiar și a unei singure fapte bune, cum ar fi, spre exemplu, milostenia, ca în cazul Sfântului Nicolae, ori prin curajul mărturisirii credinței cu prețul propriei vieți, așa cum au făcut martirii. Unii creștini s-au mântuit numai cu o singură virtute, pe care au realizat-o în cel mai înalt grad, cum ar fi, spre exemplu, blândețea ori sărăcia liber asumată.

Patericul egiptean ne relatează un caz cu totul special al unui monah care nu prea se omora cu ascultările la mănăstire și își mai neglija și pravila monahală. Iar pe când se afla pe patul de moarte și au venit frații la el ca să-l mângâie și să-și ia la revedere de la el, văzându-l dispus să plece liniștit în lumea de dincolo, unul dintre ei chiar îl mustră, zicându-i: „Dar unde te grăbești, frate, să pleci așa de repede, că noi te știm că nu prea te-ai omorât cu ascultările călugărești!” Iar el i-a răspuns: așa este fraților, aveți dreptate, că am fost leneș la rugăciune și la ascultări, dar am făcut totuși un lucru pentru care cred că Dumnezeu îmi va acorda mila Lui. Să știți că eu de când am venit la mănăstire mi-am propus în sinea mea să nu mai judec pe nimeni, și cu ajutorul lui Dumnezeu am reușit. Și pentru că Domnul Iisus a zis: „Nu judecați, ca să nu fiți judecați” (Matei 7, 1-2), cred Lui, din tot sufletul, că mă va judeca mai cu blândețe, fiindcă pe cât este de drept Dumnezeu, pe atât este și de bun și milos față de om.

(ziarullumina.ro)

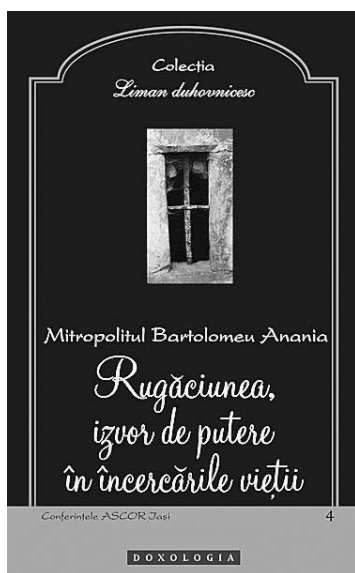
Ascultarea de duhovnic

Există duhovnici, ca școală de duhovnicie, și aceasta nu de acum, ci din primele veacuri creștine. Adică există o anumită viziune, mai aspră, a duhovnicului asupra subiecților săi și o viziune mai îngăduitoare. Avem în față pe Sfântul Vasile cel Mare, care era foarte aspru cu sine, dar și cu penitenții săi. Pentru anumite păcate oprirea de la Împărtășanie era făcută pe un termen lung. A venit mai târziu Sfântul Ioan Postitorul, care a amendat, într-un fel, canoanele Sfântului Vasile cel Mare și a scurtat termenul de interdicție de acces la Sfintele Taine. În schimb, a recomandat zile de post mai multe, printr-un fel de compensație.

Așa încât și în ziua de astăzi îi avem pe marii noștri duhovnici, unii sunt mai exigenți,

mai aspri, iar alții mai puțin exigenți, dar nu extremiști. Duhovnicul îți dă un canon și tu trebuie să-l execuți, pentru că, dacă nu-l execuți, păcătuiești. Important este la ce duhovnic ai mers și cum ai plecat de la el, dar nu putem vorbi de extremism. Duhovnicul are libertatea să aplice canoanele ca un judecător.

Ele nu sunt foarte fixe și atunci, în funcție de subiect și de pocăința acestuia (dacă-i pare rău, dacă varsă o lacrimă), duhovnicul are latitudinea să-i dea un maxim, dacă este mai îndărătnic și are nevoie de mai multă îndreptare, sau să-i dea un minim, iar la a doua vizită să-l absolve complet. Dacă penitentul este pus pe îndreptare și cu adevărat fâgăduiește să se îndrepte, atunci vine cu „bure-

tele”, ca Dumnezeu, și șterge „tăblița”.

(Mitropolitul Bartolomeu Anania, *Rugăciunea izvor de putere în încercările vieții*, Editura Doxologia, Iași, p. 76)

ȘTIRI

Vecernie și sfințire de troiță în Parohia Cicir

În după-amiaza zilei de duminică, 19 august 2018, Chiriarhul arădean, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, însoțit de Părintele Arhid. Tiberiu Ardelean, inspector eparhial, a poposit în mijlocul credincioșilor din Parohia Cicir, Protopopiatul Arad, dând curs invitației Părintelui paroh Teodor Mureșan. Cu acest prilej, Înaltpreasfinția Sa, înconjurat de un sobor de preoți, în prezența oficialităților locale, a sfințit troița eroilor și a săvârșit Slujba Vecerniei.

La finalul slujbei, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a rostit un cuvânt de învățătură în contextul citirilor scripturistice ale duminicii a 12-a după Rusalii, despre capacitatea tinerilor de a se jertfi, ca de pildă cei înrolați în oștirea țării de-a lungul istoriei naționale, tuturor Biserica dându-le cinstirea cuvenită, eroilor patriei semănându-le crucile și troițele, monumentele cunoscute pe tot întinsul pământului strămoșesc. În actualitate, lumea e doritoare de pace și progres, căutându-se pretutindeni mijloacele de a le realiza, între care la loc de frunte legătura cu țara și poporul din care fiecare face parte, tineretul cu osebite, fiind în pragul vieții. Centenarul Marii Uniri este un prilej de evocare. În acest cadru, Chiriarhul a prezentat mesajul Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, adresat cu prilejul Duminicii migranților români (19 august 2018), intitulat „Unitate de credință și unitate de neam, în Anul Centenar.”

Binecuvântare de lucrări la biserică Parohiei Arad-Bujac

Parohia Arad- Bujac a îmbrăcat duminică, 19 august 2018, haină de sărbătoare, cu prilejul binecuvântării și sfințirii lucrărilor la edificiul bisericii parohiale, cu hramul „Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul”.

Slujba de sfințire, urmată de Sfânta Liturghie Arhierescă, a fost săvârșită de către Înaltpreasfințitul Părinte Dr. Timotei Seviciu, Arhiepiscop al Aradului și de către Preasfințitul Părinte Dr. Emilian Crișanul, episcop- vicar, înconjurați de un sobor de preoți: Dr. Ionel Popescu, vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, Dr. Iustin Popovici, consilier cultural al Arhiepiscopiei Aradului, Pr. Flavius Petcuț, protopop al Aradului, Pr. Traian Micoroi, Parohia Arad-Centru, Pr. Florea Gomboș, Parohia Livada, Pr. Gheorghe Gligor, Parohia Arad- Sânnicolaul Mic, Pr. Viorel Roja, Parohia Arad-Grădiște, Pr. Andrei Dârbaș, Parohia Arad-Șega

II, Pr. Viorel Merlușca, pensionar și Pr. Dr. Vasile Pop, parohul locului și de diaconii: Arhid. Profesor Florin Sirca, inspector de Religie în cadrul IȘJ Arad, Arhid. Mircea Proteasa și Arhid. Gheorghe Lehaci, în prezența oficialităților locale și județene și a unui număr mare de credincioși.

În cuvântul de întâmpinare a ierarhilor arădeni, Părintele protopop Flavius Petcuț a evidențiat aspecte istorice, pastoral- misionare și sociale din viața Parohiei Arad-Bujac, realizările ultimilor ani în activitatea administrativă: reparații interioare și exterioare și amenajarea curții la clădirea bisericii, înlocuirea crucilor de pe cupole, dotarea cu policandre, mobilier interior și poleirea iconostasului. De asemenea a exprimat Chiriarhului și Preasfințitului episcop-vicar mulțumiri, în numele comunității parohiale și a soborului preoților prezenți, urări de bun venit în această parohie.

Răspunzând cuvintelor de bun venit, Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Timotei a mulțumit pentru invitația făcută și a transmis celor prezenți arhierescă binecuvântare și dorirea de alese realizări pe viitor.

După săvârșirea slujbei de sfințire a urmat Sfânta Liturghie Arhierescă în cadrul căreia, la vremea rânduită, Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Timotei a rostit cuvântul de învățătură despre „Bogățiile tinereții” (cf. 1 Cor. 15; Mt. 19), care sunt multe la număr, constând în sănătate trupească și sufletească, iar în mod corespunzător, putere de muncă, urmărind desăvârșirea valorificând darurile atât naturale cât și spirituale, dând exemplul tânărului bogat din pericopa evanghelică a zilei, dar cu observarea lipsei de consecvență a acestuia în alegerea făcută spre mai bine. Atingând, așa cum învață și Cazania zilei, nivelul cerut de legea Bisericii, tânărul de pe paginile Sfintei Scripturi nu a mai găsit stăruința în împlinirea sfaturilor evanghelice nici cea a urmării Mântuitorului, ci s-a mulțumit la treapta personajului din morala concludentă a povestirii din popor, preluată și-n literatura noastră, adică „tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte”, într-o acceptare comună dar, desigur cu conștiința necesității unei înțelegeri mai adânci ce îndeamnă la cuminenie și educație. O dezlegare în acest sens o pot da primele cuvinte ale Apostolului zilei, sfatul Sf. Pavel către cei din Corint, a adăugat Înaltpreasfinția Sa.

În încheiere, Preacucernicul Părinte Vasile Pop a mulțumit Înaltpreasfințitului Arhiepiscop Timotei pentru prezența constantă în viața parohiei, pentru părintescă purtare de grijă arătată și participarea la toate momentele mai însemnate din viața comunității. În semn de recunoștință, în numele credincioșilor a dăruit Chiriarhului o cruce de binecuvântare și un buchet de flori. Cuvinte de mulțumire pentru participare au fost adresate și Preasfințitului Episcop-vicar Emilian, însoțite de dăruirea unei cruci de binecuvântare și a unui buchet de flori. De asemenea, au fost exprimate mulțumiri Părintelui vicar Ionel Popescu, soborului preoților și diaconilor, invitaților prezenți.

O agapă frățescă desfășurată la sala de festivități a Centrului Cultural- Pastoral „Sfântul Nicolae” a încheiat o frumoasă sărbătoare, care va rămâne înscrisă în cartea de aur a parohiei.

Slujire Arhierescă în satul natal, în Duminica a XII-a după Rusalii

În Duminica a XII-a după Rusalii (19 august 2018), Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria și Locțiitorul Episcopiei Daciei Felix, a săvârșit Sfânta Liturghie Arhierescă în satul său natal, Chelmac, având pentru aceasta binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Timotei,

Arhiepiscopul Aradului și Chiriarhul locului. Alături de Ierarhul din Ungaria, din soborul slujitor au mai făcut parte Părintele Arhimandrit Calinic Covaci, Consilierul Administrativ-Bisericesc al Episcopiei din Ungaria, Părinte Protosinghel Visarion Tuderic, Secretarul Eparhial și Arhidiaconul Emanuel Văduva de la Catedrala Episcopală din Giula, Arhidiaconul Tiberiu Ardelean, de la Catedrala Episcopală din Arad și Părintele Mircea Șirian, Secretarul Protopopiatului Lipova, reprezentanți ai Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Timotei al Aradului, Părintele Cornel Ardelean, Parohul Chelmacului și Părintele Constantin Petru, Preot Paroh la Lalașinț. Răspunsurile la strană au fost date în stil bănățean, local, de corul de tineri al Parohiei Chelmac, format și condus de Părintele Matei Vasile-Florin, Preot Paroh la Parohia Bata și originar din Chelmac.

Ierarhul a fost întâmpinat de dimineață, la intrarea în biserică, cu un cuvânt de bun-venit, rostit de Părintele Mircea Șirian, la care Preasfințitul Părinte Siluan și-a exprimat bucuria pentru acest prilej binecuvântat de a putea sluji din nou în biserică din satul său natal, în care a și fost botezat și a adus mulțumire Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Timotei al Aradului pentru binecuvântarea acordată, precum și Părinților și Maicilor din Ungaria și România care au ales să fie prezenți și împreună-rugători la această sfântă slujbă. Alături de consătenii săi, la Sfânta Liturghie au mai participat și alți credincioși, din Lipova, Arad sau Timișoara, dar și rudenii ale Preasfinției Sale din Grecia.

În cuvântul de învățătură, pornind de la pericopa evanghelică a tânărului bogat venit la Mântuitorul Iisus Hristos ca să Îl întrebe ce bine să facă pentru a moșteni viața cea veșnică, Preasfințitul Părinte Siluan a subliniat faptul că nu doar averile și bogățiile materiale, cele atât de căutate în societatea contemporană, ar trebui să fie importante, deoarece vedem că ele singure, în sine, nu pot satisface toate nevoile umane, ci mântuirea sufletului, credința în Dumnezeu și urmarea lui Hristos, păzirea poruncilor Sale, rugăciunea și milostenia, pot nu doar să aducă mulțumire profundă în sufletul omului, ci și să îl ajute în dobândirea mântuirii, a desăvârșirii și a vieții celei veșnice, după care tot pământeanul însetează.

La vremea cuvenită, copiii și cei care s-au pregătit au fost împărțâșiți cu Sfintele Taine.

După încheierea Sfintei Liturghii, soborul slujitor condus de Părintele Arhimandrit Calinic Covaci a săvârșit slujba Parastasului de 6 luni de la trecerea la cele veșnice a robului lui Dumnezeu Constantin Alexandru Mănuilă (1941-2018), tatăl Preasfințitului Părinte Siluan. Un cuvânt de învățătură și de apreciere pentru cele realizate în viață, spre binele semenilor săi și în folosul Bisericii Străbune, a fost rostit de Părintele Arhidiacon Tiberiu Ardelean, care a transmis și un mesaj părintesc, de compasiune, din partea Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Timotei al Aradului, care deși și-ar fi dorit, nu a putut fi prezent la această slujbă datorită programului încărcat al Înaltpreasfinției Sale.

(Știrile au fost preluate de pe site-urile episcopiaaradului.ro și basilica.ro)

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului
Redactori coordonatori: Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA
Secretari de redacție: Pr. ADRIAN MURG, Pr. CAIUS CUȚARU,
SORIN GHEORGHE SĂPLĂCAN
Administrație: Pr. FILIPALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad
Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com
Tipărit la Poudique srl Arad.
ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu
Costul unui abonament este de 50 lei anual.